

Univerzita Palackého v Olomouci

Záznam o vstupním seznámení zaměstnanců o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a požární ochraně (dále jen BOZP a PO)

Základní pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany

V souladu se zákonem č. 262/2006 Sb. (zákoník práce), v platném znění, jsou zaměstnanci povinni dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele vztahující se k práci jimi vykonávané a dodržovat ostatní předpisy, s nimiž byli řádně seznámeni.

Zaměstnanci jsou povinni:

1. Účastnit se školení zajišťovaných zaměstnavatelem zaměřených na BOZP včetně ověření svých znalostí.
2. Podrobit se ve stanovených lhůtách pracovně-lékařským prohlídkám, vyšetřením nebo očkováním stanoveným zvláštními právními předpisy.
3. Dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění BOZP, s nimiž byl řádně seznámen, a řídit se zásadami bezpečného chování na pracovišti a informacemi zaměstnavatele.
4. Dodržovat při práci stanovené pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky, dopravní prostředky, osobní ochranné pracovní prostředky a ochranná zařízení a svévolně je neměnit a nevyřazovat z provozu.
5. Nepožívat alkoholické nápoje a jiné návykové látky na pracovištích zaměstnavatele a v pracovní době i mimo tato pracoviště (služební cesty atd.). Nevstupovat pod jejich vlivem na pracoviště zaměstnavatele a nekouřit na pracovištích a v jiných prostorách, kde jsou účinkům kouření vystaveni také nekuřáci. Bezodkladně oznámit svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci nedostatky a závady na pracovišti, které ohrožují nebo bezprostředně a závažným způsobem mohly ohrozit bezpečnost nebo zdraví zaměstnanců při práci, zejména hrozící vznik mimořádné události nebo nedostatky organizačních opatření, závady nebo poruchy technických zařízení a ochranných systémů určených k jejich zamezení.
6. S ohledem na druh jimi vykonávané práce se podle svých možností podílet na odstraňování nedostatků zjištěných při kontrolách orgánů, kterým přísluší výkon kontroly podle zvláštních právních předpisů.
7. Bezodkladně oznámit svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci svůj pracovní úraz, pokud mu to jeho zdravotní stav dovolí, pracovní úraz jiného zaměstnance, popřípadě úraz jiné fyzické osoby, jehož byl svědkem, a spolupracovat při objasňování jeho příčin.
8. Podrobit se na pokyn oprávněného vedoucího zaměstnance určeného zaměstnavatelem nebo bezpečnostní technikou zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.
9. Používat přidělené, nebo pro svoji práci nezbytné (kolektivní) osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP).

Dále jsou povinni:

1. Nastupovat do zaměstnání vždy duševně a tělesně připraveni.
2. Počínat si při práci tak, aby neohrozili zdraví své ani svých spolupracovníků, dodržovat předpisy o ochraně zdraví a bezpečnosti při práci a stanovené pracovní postupy.
3. Při práci vždy dbát na bezpečnost svého jednání a nepřeceňovat vlastní schopnosti.
4. Neuvádět do chodu stroj, spotřebič nebo zařízení, pokud se nepřesvědčili, že tím neohrozí zdraví nebo život svůj či někoho jiného.
5. Nevykonávat práce, pro něž nejsou vyškoleni a které vyžadují odbornou způsobilost, např. sváření.
6. Neobsluhovat stroje, přístroje a zařízení, pro něž nejsou zaškoleni ani zaučeni.
7. Udržovat pořádek na pracovišti, vnitřních komunikacích, případně dalších prostorách UP (sportovní areály, výcviková střediska atd.).
8. Řídit se dopravními značkami a bezpečnostními tabulkami a značením, které jsou v objektu umístěny a dbát varovných signálů a smluvených znamení.
9. Každý pracovní úraz si dát řádně ošetřit a podle možnosti ihned požádat svého nadřízeného o zaevidování úrazu, nebo sepsání „Záznamu o úrazu“.
10. Při zdravotních potížích bezodkladně ohlásit svůj zdravotní stav přímému nadřízenému vedoucímu.
11. Oznámit nadřízenému každou podstatnou změnu zdravotního stavu, která by mohla být příčinou vzniku úrazu nebo poškození zdraví (astma, epilepsie, gravidita atd.).
12. Dodržovat návody výrobců, technologické a pracovní postupy, provozní, požární a havarijní řady pracovišť.
13. Dodržovat vnitřní předpisy UP týkající se BOZP a PO (příkazy, směrnice, metodické pokyny, provozně bezpečnostní předpisy atd.).
14. Oznámit nadřízenému každou změnu odborné způsobilosti (odejmutí řidičského průkazu, osvědčení o odborné způsobilosti atd.).

Zaměstnancům je zakázáno:

1. Vstupovat na pracoviště a prostorů, kam nebyli pracovně vysláni.
2. Odstraňovat nebo poškozovat bezpečnostní zařízení, kryty či značky.
3. Pracovat bez pověření se strojním, elektrickým, plynovým, tlakovým a zdvihacím zařízením, přístroji a nástroji, o kterých nebyli řádně poučeni.
4. Opravovat a čistit stroje a přístroje za chodu.
5. Rozptylovat jakýmkoliv způsobem pozornost zaměstnanců, především při práci u strojů, přístrojů, technických zařízení a s nebezpečnými chemickými látkami, lasery, radioaktivními zářiči atd.

Před započetím každé nové práce, při převedení zaměstnance, přeložení nebo změně pracovních podmínek, pracovního prostředí, zavedení nebo změně pracovních prostředků, technologie a pracovních postupů má zaměstnanec právo na informace týkající se bezpečnosti práce a požární ochrany **od svého přímého nadřízeného zaměstnance.**

Dávat pokyny a informace týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany a SEZNÁMIT ZAMĚSTNANCE S BEZPEČNOSTNÍMI RIZIKY JEJICH PRÁCE je povinností všech vedoucích zaměstnanců v rozsahu jejich funkce.

Pokud zaměstnanec něčemu nerozumí, nebo není-li mu něco zcela jasné, požádá vedoucího o vysvětlení.

Povinností vedoucího pracovníka je vybavit zaměstnance předepsanými osobními ochrannými pracovními prostředky případně mycími, dezinfekčními a čistícími prostředky před nástupem na pracoviště.

Bezpečnostní předpisy pro zaměstnance bez elektrotechnického vzdělání, kteří jsou odborně označováni jako osoby seznámené:

Osoby seznámené mohou obsluhovat jen elektrická zařízení malého a nízkého napětí ve smyslu prováděcích předpisů a místních pracovních i technologických postupů. Jsou povinni dbát provozních a bezpečnostních pokynů, příkazů, poučení, směrnic a návodů k obsluze, vztahující se k činnosti na elektrických zařízeních příslušného druhu a napětí.

Osoby seznámené jsou povinny:

- Před přemísťováním nebo popojížděním pracovních strojů nebo spotřebičů, pokud jsou připojeny na el. síť pohyblivým přívodem s vidlicí, tyto stroje bezpečně odpojit od sítě vytažením vidlice ze zásuvky, aby nemohlo dojít k přerušení nebo vytržení připojených vodičů. Tento požadavek se nevztahuje na taková zařízení, která k tomu byla zvlášť konstruována a uzpůsobena, jako např. svítidla, některé spotřebiče pro domácnost, ruční elektromechanické nářadí apod.
- Před spuštěním elektrického spotřebiče a zařízení provést jeho prohlídku – pohledově posoudit stav elektrického spotřebiče a zařízení z hlediska bezpečnosti před úrazem elektrickým proudem.
- Zjistí-li při obsluze závadu na zařízení (např. brnění od elektrického proudu, drnčení, nadměrná oteplení některé části, neobvykle hlučný nebo nárazový chod, poškozenou izolaci, kouř, trhavý rozběh, zápach po spálenině) el. zařízení ihned vypnout, zajistit proti dalšímu použití a závadu bezodkladně ohlásit vedoucímu pracoviště.
- Je zakázáno otvírat rozvaděče elektrické energie, zapínat vypadlé jističe, pojistky, apod.
- Je zakázáno používat uvolněné nebo poškozené zásuvky a vypínače.
- Je zakázáno pracovat s elektrickými spotřebiči a zařízením s mokřýma rukama, nebo pokud jsou spotřebiče mokré.
- Je zakázáno používat elektrické spotřebiče s chybějícím ochranným krytem.
- Je zakázáno namáhat pohyblivé elektrické přívody tahem.
- Je zakázáno vést pohyblivé elektrické přívody přes ostré hrany.
- Je zakázáno používat elektrické spotřebiče k jiným účelům, než pro které jsou výrobcem určeny.
- Je zakázáno přetěžovat elektrické spotřebiče nebo zařízení nad stanovené technické parametry.

Poškozená elektrická zařízení a spotřebiče se nesmějí používat!!!

První pomoc při úrazech elektřinou.

Zachránce musí dbát především na vlastní bezpečnost, musí pamatovat na to, aby se sám nestal součástí elektrického obvodu, aby při poskytování pomoci stál na nevodivé podložce, nedotkl se kovových předmětů, mokré zdi, mokrého oděvu postiženého apod. Zasažený se sám nemůže pustit předmětu, který svírá, neboť působením el. proudu vzniká křečovitě stažené svalstvo. Je-li v takové poloze, že by po přerušení styku s el. proudem nebo vodičem spadl (není-li připásan a drží-li se vodiče na sloupu el. vedení, na žebříku apod.), musí být před přerušením el. proudu zajištěn před spadnutím a tím před dalším zraněním.

U nízkého napětí lze vypnout proud příslušným vypínačem, nebo vytažením zástrčky ze zásuvky. Není-li to možné, odstraní se vhodným způsobem vodič el. proudu pomocí suchého nevodivého materiálu, jakým je např. guma, dřevěná tyč alespoň 30 cm dlouhá, suchý provaz nebo oděv. Klíče od úsekových vypínačů by vají uloženy na vrátnici objektu.

Postiženého je třeba vyprostit (odtáhnout) z dosahu el. proudu. Zachránce se nesmí dotýkat holou rukou jeho těla ani vlhkých částí oděvu, pokud nebyl el. proud vypnut. Hoří-li postižený (šaty) účinkem el. proudu nebo z jiné příčiny, hasí se po vypnutí el. proudu suchou látkou, nejlépe však nehořlavou pokrývkou. Po vyproštění z proudového obvodu je zachránce **povinen poskytnout první pomoc** až do příchodu lékaře. Zachránce se nezdržuje ošetřováním poranění, jako je běžné krvácení, zlomeniny, popáleniny, pouze se soustředí na rány, které silně krvácejí z tepny, kam přiloží prozatímní stlačující obvaz. U postiženého, který nedýchá normálně, musí ihned zahájit stlačování hrudníku a umělé dýchání. I při lehkém úrazu elektrickým proudem musí být postižený dopraven k lékaři.

Nepřímá masáž srdeční a umělé dýchání se provádí až v případě zjištění bezvědomí postiženého a nepřítomnosti normálního dýchání.

Nepřímá masáž srdce

Zachránce uloží postiženého na tvrdou podložku a klekne si k jeho hrudníku. Zápěstí jedné ruky položí hranou dlaně do středu hrudníku postiženého a hranu druhé dlaně na vršek první ruky. Prsty obou rukou se propletou. Zachránce se nakloní nad hrudník postiženého tak, že jeho natažené a propnuté horní končetiny jsou kolmo nad hrudní kosti postiženého a začne stlačovat hrudní kost frekvencí 100krát za minutu do hloubky 4-5 cm. Po každém stlačení je tlak na hrudník uvolněn bez ztráty kontaktu rukou zachránce s hrudníkem postiženého. Stlačení a uvolnění by mělo trvat stejný čas.

Pokud je přítomen druhý zachránce, provádí tento umělé dechy z úst do úst v poměru 2 dechy po 30 stlačeních hrudníku. Poměr 30:2 je univerzální a je dodržován i při jednom zachránci. V případě dvou a více zachránců je doporučeno střídat se ve stlačování hrudníku po 2 minutách.

Umělé dýchání

První dva umělé vdechy následují až po prvních 30 stlačeních hrudníku. Zásadně se neprovádí kontrola dutiny ústní. Uvolnění dýchacích cest se provede záklonem hlavy a přivednutím brady postiženého ležícího na zádech. Jedna ruka zachránce položená hranou dlaně na čelo hlavu zaklání a druhá ruka špičkami prstů přizvedává bradu postiženého. V této poloze stiskne ruka na čelo prsty nosní křídla mezi palcem a ukazovákem, druhá ruka palcem pootevře ústa postiženého a zachránce po svém normálním nádechu obemkne svými rty těsně ústa oběti a vydechne normální dechový objem do úst postiženého. Vdech trvá asi 1 sekundu, stejně jako výdech. Současně se zachránce snaží sledovat pohyb hrudníku, který signalizuje správné provedení umělých dechů.

Důležité: Nepřímá masáž srdeční by měla být přerušována na co nejkratší dobu (ideálně jen na provedení 2 umělých dechů)!

Poskytování první pomoci je možné ukončit pouze v případě vyčerpání zachránců, obnovení normálního dýchání postiženého anebo po předání postiženého kvalifikovaným záchranářům.

Po zajištění základní podpory života se ošetří popáleniny a zlomeniny. Při zlomenině je nutno končetinu znehybnit pomocí dlah. Rány mohou krváčet ze žil (krev se řine trvale) nebo tepen (krev vystřikuje přerušovaným proudem).

Při úrazech elektrinou je hlavní zásadou nepřenášet, nepřevážet postiženého, není-li popálen na větší ploše kůže a nekrváčí-li nezadržitelně z větších tepen. **Postiženého ani na okamžik neopouštět!!!**

Je-li postižený v bezvědomí avšak normálně dýchá a má hmatatelný tep a nejeví známky vážnějšího zranění, musí být uložen do zotavovací polohy na boku hlavou zakloněnou tak aby jeho dýchací cesty byly volné. Nesmí se mu vlévat do úst žádný nápoj ani podávat léky. Zasažený musí být neustále pod dohledem a jeho dýchání musí být sledováno. V případě změny stavu – dýchání není normální – uložit postiženého na záda a začít s nepřímou masáží srdce a umělým dýcháním.

Stručné shrnutí postupu při poskytování první pomoci

1. Jednat rychle ale klidně a účelně. Zajistit bezpečí pro zachránce a předejít tak dalšímu možnému ohrožení zdraví.
2. Vyprostit postiženého z dosahu el. proudu – vypnutím proudu, odsunutím vodiče, odtážením postiženého.
U vysokého a velmi vysokého napětí pozor na krokové napětí.
3. Zjistit stav vědomí (zatřesení rameny a hlasitým dotazem – např. “Jste v pořádku”).
4. V případě, že postižený nereaguje, snažit se zavolat o pomoc okolí – např. voláním „Pomoc!“.
5. Otočit postiženého na záda, uvolnit mu dýchací cesty a sledovat, zda postižený dýchá normálně – tj. jestli dýchá pravidelně, pociťujeme proud vydechovaného vzduchu, slyšíme dýchání a vidíme pravidelný pohyb hrudníku.
6. Pokud dýchá normálně, uložit postiženého do zotavovací polohy.
7. Pokud nedýchá normálně, volat okamžitě zdravotnickou záchranou službu) tel. **155** anebo **112**).
8. Zahájit neprodleně nepřímou srdeční masáž a umělé dýchání v poměru 30:2. (Začíná se nejprve 30 stlačeními hrudníku!).
9. Přivolat lékaře a co nejdříve uvědomit vedoucího příslušného pracoviště.

POŽÁRNÍ OCHRANA

Základní povinnosti:

1. Každý zaměstnanec je povinen počínat si tak, aby nezačal příčinu ke vzniku požáru. Každý, kdo zpozoruje požár je okamžitě povinen uhasit požár dostupnými hasebními prostředky nebo provést nutná opatření k zamezení jeho šíření, (pokud není ohrožena jeho bezpečnost). Ohlásit požár (nebo zabezpečit jeho ohlášení) na HZS Olomouckého kraje (**telefonní číslo 150 př. na evropské číslo tísňového volání „Emergency call“ 112**) nebo na ohlašovně požáru objektu a okamžitě o vzniku požáru informovat nadřazeného pracovníka.

Zaměstnanci jsou v zájmu zajištění požární bezpečnosti povinni:

1. Dodržovat poučení o požární nebezpečí z hlediska provozu, jakož i poučení o vlastnostech látek a materiálů, se kterými pracují. Vztah k vědomí poučení o umístění hlavního vypínače elektrického proudu, hlavních uzávěrů vody a plynu, rozmístěním přenosných hasících přístrojů a požárních hydrantů. Dodržovat požární řady objektů, pracoviště, evakuační plán objektu, požární poplachové směrnice, př. řád ohlašovny požárů a další předpisy a pokyny v oblasti PO.
2. Zúčastnit se školení, př. odborné přípravy požární ochrany a podrobit se předepsaným stanoveným zkouškám.
3. Oznámit svému nadřízenému závady, které by mohly ohrozit požární bezpečnost a podle svých schopností a možností se zúčastnit na jejich odstranění.
4. **Dodržovat zákaz kouření** (mimo prostory vyhrazené pro kuřáky).
5. Bez potřebného zaškolení nepracovat s tlakovými lahvemi na technické a medicínské plyny.
6. Hořlavé materiály a hořlavé kapalina a plyny (chemikálie, barvy, oleje, ředidla, čisticí prostředky) ukládat jen na k tomu určená, vyhrazená místa.
7. Dodržovat zákaz používání soukromých elektrických, plynových nebo jiných spotřebičů, zvláště s otevřeným ohněm př. sálavým teplem.

8. Neprovádět opravy a jiné zásahy do elektrické instalace a spotřebičů bez elektrotechnické kvalifikace
9. Udržovat volný přístup k rozvaděčům a hlavním uzávěrům el. energie, vody, plynu, požárně bezpečnostním zařízením, hasicím prostředkům a tlakovým lahvím na technické a medicínské plyny
10. Udržovat vždy volné a průchodné únikové cesty a únikové východy.

Zaměstnanec potvrzuje svým podpisem, že v rámci vstupního školení byl seznámen s funkcí a způsobem použití ručních hasicích přístrojů umístěných na pracovišti, požárními poplachovými směrnicemi, požárním řádem a evakuačním plánem pro daný objekt.

Poučení o přenosných hasicích přístrojích

1. Vodní PHP

- a) hasivo – roztok vody s uhlíkatým draselným
 - b) účinek – ochlazování
 - c) vhodný – k hašení žhnoucích pevných látek (dřevo, papír, textil)
 - d) nevhodný – na hořlavé kapaliny (barvy, oleje, tuky)
- e) nehasit!!! – zařízení pod elektrickým napětím!!!**

2. Práškový PHP

- a) hasivo – univerzální hasicí prášek
- b) účinek – dochází k poklesu energie potřebné k hoření a izoluje hořící předmět od okolního vzduchu
- c) vhodný – na žhnoucí pevné látky (dřevo, uhlí, textil)
– na kapalné látky (benzín, olej, laky, dehet)
– na plynné látky (acetylen, metan, vodík)
– na zařízení pod elektrickým napětím do 1000 V
- d) nevhodný – na volně uložené organické látky (piliny, prachy, potraviny)

3. Sněhový PHP

- a) hasivo – oxid uhličitý
 - b) účinek – dusivý, ochlazuje hořící předmět, vypuzuje okolní vzduch
 - c) vhodný – na kapalné látky (benzín, barvy, laky)
– na plynné látky (acetylen, metan, vodík)
– na zařízení pod elektrickým napětím
- d) nehasit!!! – volně uložené sypké hmoty (prachy, hobliny) a nepoužívat v uzavřených prostorách**

Potvrzuji, že jsem byl/a náležitě poučen/a s pokyny vstupního seznámení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o požární ochraně. Dále potvrzuji, že jsem byl/a seznámen/a s organizačním řádem Univerzity Palackého v Olomouci a informován/a o tom, do jaké kategorie práce /obsahující zdravotní rizikové faktory/ je mnou vykonávaná práce zařazena. Beru na vědomí, že UP v Olomouci odpovídám za škodu, kterou způsobím při výkonu své práce, popř. dalších činnostech spojených s mým působením na UP, porušením svých povinností nebo úmyslným jednáním proti pravidlům slušnosti a občanského soužití. Totéž platí, neupozorním-li okamžitě a vědomě vedoucího pracoviště na hrozící nebezpečí (následnou škodu).

Současně potvrzuji, že jsem byl/a náležitě poučen/a a seznámen/a se zásadami bezpečné práce:

- s riziky práce a nápravnými opatřeními při výkonu pracovních a souvisejících činností
 - s pracovištěm, jeho okolím a pracovními podmínkami
 - s technologickými a pracovními postupy případně s prací s infekčním a biologickým materiálem a způsoby jeho ukládání
 - s návody pro obsluhu strojů, přístrojů, el. spotřebičů, technických zařízení a náradí a s používáním prac. nástrojů
 - s bezpečnostními značkami, značením a signály
- 1) s účinky nebezpečných látek a hořlavých kapalin, se způsoby jak s nimi zacházet a skladovat je, ochrannými opatřeními, se zásadami první pomoci a potřebnými asanačními postupy a postupy při likvidaci havárií, jakož i s bezpečnostními pokyny uvedenými výrobcem nebezpečné látky př. hořlavé kapaliny, bezpečnostními listy a i pokyny výrobce uvedenými na etiketě výrobku
 - 2) s použitím a užíváním osobních ochranných pracovních prostředků

Dne

Seznámení provedl:

Jméno a příjmení zaměstnance

.....

Podpis zaměstnance

- 1) Jen pracovníci přicházející do styku s nebezpečnými látkami a hořlavými kapalinami
- 2) Jen pracovníci, kterým jsou osobní ochranné pracovní prostředky dle seznamu přiděleny, nebo kteří je používají